

Projekt

z dnia 13 czerwca 2025 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY POWIATU W SULĘCINIE**

z dnia 2025 r.

**w sprawie uchwalenia "Powiatowego programu zapobiegania przestępczości oraz porządku publicznego
i bezpieczeństwa obywateli na lata 2025-2028"**

Na podstawie art. 12 pkt 9b ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 107 ze zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się "Powiatowy program zapobiegania przestępczości oraz porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli na lata 2025-2028" dla powiatu sulęcińskiego, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Staroście Sulęcińskiemu.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Tadeusz Dąbroś

Powiatowy Program Zapobiegania Przestępczości oraz Porządku
Publicznego i Bezpieczeństwa Obywateli
na lata 2025-2028

1. WSTĘP

Jednym z aspektów funkcjonowania państwa jest zapewnienie bezpieczeństwa i zagwarantowanie porządku publicznego jego mieszkańcom, jest to zawarte w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. poz. 483, z późn. zm.1). Konstytucja RP wskazuje wprost, że Rada Ministrów zobowiązana jest do zapewnienia bezpieczeństwa wewnętrznego państwa oraz porządku publicznego (art. 146 ust. 4 pkt 7 Konstytucji RP). Jednak bezpieczeństwo na poziomie lokalnym w znacznej mierze zależne jest od skutecznej współpracy właściwych organów państwa z jednostkami samorządu terytorialnego oraz organizacjami pozarządowymi. Bezpieczeństwo, poza wymiarem kwantyfikowalnym utożsamianym zazwyczaj ze wskaźnikami dotyczącymi liczby czynów zabronionych czy skuteczności organów państwa w zakresie ścigania ich sprawców, zależne jest bowiem od jego społecznej percepcji, a w konsekwencji prowadzone w tym zakresie działania muszą uwzględniać lokalną specyfikę i potrzeby. Z tego względu zadania z zakresu bezpieczeństwa i porządku publicznego przypisane zostały wielu instytucjom, w tym nie tylko wyspecjalizowanym organom administracji rządowej (dotyczy to szczególnie umundurowanych i uzbrojonych formacji), lecz także jednostkom samorządu terytorialnego.

Samorząd terytorialny posiada uprawnienia w zakresie ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego, wynikające z ustaw o samorządzie terytorialnym. W polskim porządku prawnym podstawową jednostką samorządu jest gmina, zatem to na gminie spoczywa obowiązek realizacji zadań publicznych służących zaspokajaniu potrzeb wspólnoty, w tym związanych z porządkiem publicznym i bezpieczeństwem obywateli. Zadanie to zostało przez ustawodawcę wyszczególnione w treści ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, 1572, 1907 i 1940). Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 14 w szczególności do zadań własnych gminy zalicza m.in. sprawy porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli. Zadania publiczne o charakterze ponadgminnym w zakresie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli wykonywane są na poziomie powiatu, w myśl regulacji zawartej w art. 4 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 107 i 1907).

Starosta jest zwierzchnikiem powiatowych służb, inspekcji i straży. W celu realizacji zadań starosty w zakresie zwierzchnictwa nad powiatowymi służbami, inspekcjami i strażami oraz zadań określonych w ustawach w zakresie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli tworzy się komisję bezpieczeństwa i porządku, do zadań której należy m.in. ocena zagrożeń porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli na terenie powiatu, opiniowanie pracy Policji i innych powiatowych służb, inspekcji i straży, a także jednostek organizacyjnych wykonujących na terenie

powiatu zadania z zakresu porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli, przygotowywanie projektu powiatowego programu zapobiegania przestępczości oraz porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli.

Komisji Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego powierzono rolę koordynatora podejmowanych działań w zakresie poprawy bezpieczeństwa i porządku. Ustawodawca określił w sposób szczegółowy skład komisji, 8 osób. Starosta jako przewodniczący, dwaj przedstawiciele z Policji, dwóch radnych delegowanych przez Radę Powiatu, trzech przedstawicieli, którzy cieszą się powszechnym zaufaniem społeczeństwa. Ten skład pozwala na stworzenie dokumentu, w którym przewidziano zadania wspomagające tworzenie lokalnych systemów bezpieczeństwa w różnych obszarach.

Diagnoza sytuacji

W roku 2024 funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji w Sulęcinie zrealizowali 4364,16 służb patrolowych i obchodowych, realizując próg satysfakcji w 81%. Dzielnicowi KP Policji w Sulęcinie w ponad 80% czasu służby, kierowani byli do służby obchodowej.

Policjanci w 2024 r. przeprowadzili 247 interwencji oraz wylegitymowali 27016 osób. Ujawnionych zostało 6896 wykroczeń z czego 6454 sprawców zostało na miejscu ukaranych mandatem karnym lub też przy zastosowaniu środka w postaci pouczenia. W 286 przypadkach sprawa została zakończona skierowaniem wniosku o ukaranie do Sądu Rejonowego w Sulęcinie.

W roku 2024 na terenie powiatu sulęcińskiego naniesionych zostało 333 zgłoszeń w aplikacji Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa, w tym 177 zgłoszeń zostało potwierdzonych, co stanowi 53% potwierdzalności. Realizując czynności służbowe pod kątem bezpieczeństwa i porządku publicznego funkcjonariusze wyeliminowali 174 potwierdzone zgłoszenia.

Wszczęto 66 procedur Niebieskiej Karty dot. przypadków przemocy domowej w tym 30 na terenach miejskich oraz 36 na terenach wiejskich. W stosunku do 22 sprawców przemocy domowej wydano policyjne środki izolacyjne w tym 19 nakazów natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, 21 zakazów zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej oraz 19 zakazów kontaktowania się z osobami doznającymi przemocy domowej.

Na terenie działania KPP w Sulęcinie policjanci przeprowadzili łącznie 211 spotkań profilaktycznych z dziećmi, młodzieżą, rodzicami, nauczycielami oraz seniorami. Przeprowadzone zostały 4 debaty społeczne.

Statystyka w powiecie

Tabela 1. Wypadki

	Sulęcín	Torzým	Lubniewice	Słóńsk	Krzeszyce	Razem
2023	5	8	0	1	3	17
2024	5	5	3	0	3	16

Ofiary śmiertelne wypadków drogowych 2024 – 5 osób, 2023 – 4 osoby.

Ranni w wypadkach drogowych 2024 – 22 osoby, 2023 – 16 osób.

Tabela 2. Wypadki z podziałem na poszczególne drogi

	Krajowe/autostrada	Wojewódzkie	Powiatowe	Gminne
2023	9	2	5	1
2024	6	6	3	1

Wypadki spowodowane nadmierną prędkością 2024 – 5, 2023 – 5.

W roku 2024 ujawniono 5469 wykroczeń drogowych, a w roku 2023 - 4822. Liczba zatrzymanych uprawnień do kierowania w 2024 – 56, w 2023 – 79, w tym za przekroczenie prędkości o ponad 50 km w obszarze zabudowanym 2024 – 31, w 2023 – 55.

W roku 2024 policjanci poddali badaniu na zawartość alkoholu 17879 kierujących, 51 osób znajdowało się w stanie nietrzeźwości lub środka działającego podobnie do alkoholu.

Tabela 3. Przestępczość kryminalna – przestępstwa stwierdzone

	Sulęcín	Torzým	Lubniewice	Słóńsk	Krzeszyce	Razem
2023	254	147	21	69	40	531
2024	215	150	19	71	39	494

Wykrywalność w roku 2024 - 55,79%, w 2023 na poziomie 43,75%.

Tabela 4. Przestępstwa narkotykowe

	Wszczęte	Stwierdzone	Wykryte
2023	33	119	117
2024	12	47	47

Tabela 5. Przestępstwa gospodarcze

	Sulęcín	Torzým	Lubniewice	Słóńsk	Krzeszyce	Razem
2023	47	24	0	40	8	119
2024	20	25	1	4	3	53

W roku 2024 odnotowano wzrost ogólnej dynamiki przestępczości, jest to wzrost o 6,22 %, co spowodowane jest w głównej mierze zmianami jakich dokonano w kodeksie karnym. Dodano nowe przestępstwo stypizowane w art. 306 c §1 i 2 k.k., które wcześniej kwalifikowano jako wykroczenie. Przestępczość kryminalna ukształtowała się na podobnym poziomie jak w roku ubiegłym. Ograniczono przestępczość w 7 najbardziej uciążliwych kategoriach (kradzież cudzej rzeczy, kradzież samochodu, kradzież z włamaniem, rozbój, kradzież i wymuszenia, uszkodzenie rzeczy, uszczerbek na zdrowiu oraz bójka i pobicie) – odnotowano spadek blisko 8% .

2. CELE PROGRAMU

Podstawą prawną dla opracowania Powiatowego Programu Zapobiegania Przestępczości oraz Porządku Publicznego i Bezpieczeństwa Obywateli na lata 2025-2028, jest art. 12 pkt. 9b ustawy o samorządzie powiatowym. Przyjęto, że cele strategiczne programu będą zbieżne z „Rządowym Programem ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniej na lata 2025 - 2028”. W uchwale Nr 52 Rady Ministrów z dnia 31 marca 2025 r. w sprawie „Rządowego programu ograniczenia przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniej na lata 2025-2028”, określono cel główny: Poprawa stanu bezpieczeństwa w miejscach publicznych i podniesienie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców społeczności lokalnych oraz cele szczegółowe:

Cel nr 1: Wzrost wiedzy oraz umiejętności w zakresie identyfikacji zagrożeń dla bezpieczeństwa i sposobów ograniczania i zapobiegania im w różnych sferach życia społecznego

Cel nr 2: Kształtowanie bezpiecznych przestrzeni w miejscach publicznych społeczności lokalnych

3. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Założeniem, jest kontynuacja szerokiego spektrum działań mających na celu zarówno zwrócenie uwagi opinii publicznej na zjawisko przestępczości i aspołecznych zachowań, jak i podejmowanie odpowiednich działań profilaktyczno-edukacyjnych przez ograniczenie najbardziej dokuczliwej dla obywateli przestępczości pospolitej oraz tworzenie efektywnych lokalnych partnerstw na rzecz bezpieczeństwa.

Program ma charakter uniwersalny, z uwzględnieniem priorytetów z zakresu przeciwdziałania przestępczości i aspołecznych zachowań.

W programie określono siedem podstawowych obszarów zawierających kierunki działań zbieżnych z rządowym programem oraz sprecyzowano oddziaływania wobec różnych grup odbiorców:

1. Propagowanie aktywnego i bezpiecznego stylu życia - obszar kierowany do ogółu społeczeństwa,
2. Tworzenie, rozwijanie i doskonalenie kompetencji społecznych w zakresie cyberbezpieczeństwa - edukacja społeczna i rozwijanie umiejętności wszystkich grup wiekowych w zakresie cyberbezpieczeństwa,
3. Kształtowanie pożądanych postaw obywatelskich, społecznych i etycznych - edukacja prawna z zakresu bezpieczeństwa skierowana do wszystkich grup wiekowych,
4. Propagowanie kultury bezpieczeństwa ruchu drogowego - obszar kierowany do wszystkich uczestników ruchu drogowego,
5. Profilaktyka w zakresie oszustw na szkodę osób i podmiotów gospodarczych – wypracowanie dobrych praktyk - obszar kierowany do małych/średnich przedsiębiorców oraz do nabywców towarów i usług,
6. Budowa/przebudowa/remont elementów bezpieczeństwa infrastruktury drogowej - obszar kierowany do jednostek samorządu terytorialnego,
7. Budowa/przebudowa/remont monitoringu wizyjnego w przestrzeni publicznej - obszar kierowany do jednostek samorządu terytorialnego

4. PODMIOTY UCZESTNICZĄCE W REALIZACJI PROGRAMU

Zgodnie z ustawowym zapisem, starosta, sprawując zwierzchnictwo w stosunku do powiatowych służb, inspekcji i straży, uzgadnia ich współdziałanie m. in. w zakresie zapobiegania zagrożeniom życia, zdrowia lub mienia oraz zagrożeniom środowiska, utrzymania bezpieczeństwa i porządku publicznego, ochrony praw obywatelskich, a także zapobiegania klęskom żywiołowym i innym nadzwyczajnym zagrożeniom. W realizacji Powiatowego Programu Zapobiegania Przestępczości oraz Porządku Publicznego i Bezpieczeństwa Obywateli na lata 2025-2028 współuczestniczą:

- Komisja Bezpieczeństwa i Porządku w Sulęcinie;
- Komenda Powiatowa Policji w Sulęcinie - KPP
- Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Sulęcinie - KP PSP;
- Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Sulęcinie - PSSE;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sulęcinie - PCPR;
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sulęcinie PPP;

- Starostwo Powiatowe w Sulęcinie
- Urzędy gminne z terenu powiatu sulęcińskiego - UG;
- szkoły i placówki oświatowe;
- organizacje pozarządowe;
- media.

5. FINANSOWANIE PROGRAMU

Finansowanie programu oparto na środkach własnych podmiotów realizujących poszczególne zadania. Jest to ściśle związane z obowiązkami i kompetencjami tych podmiotów, uwzględniając faktyczne możliwości finansowania realizacji poszczególnych zadań.

Tabela 6. Obszary i kierunki działania

Realizacja za pomocą podjętych działań.	Zadania własne i zadania dla instytucji współpracujących przy eliminacji lub minimalizacji danego zagrożenia	zakres działania/ budżet	Instytucje współpracujące
1 Wzrost wiedzy oraz umiejętności w zakresie identyfikacji zagrożeń dla bezpieczeństwa i sposobów ograniczania i zapobiegania im w różnych sferach życia społecznego			
1. Propagowanie aktywnego i bezpiecznego stylu życia	1. przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej oraz kształtowanie właściwych postaw, w tym poszanowanie godności człowieka, 2. wskazywanie zagrożeń wynikających z uzależnień od środków psychoaktywnych (alkohol, narkotyki, nowe substancje psychoaktywne) i uzależnień od Internetu (gry on-line, hazard on-line, media społecznościowe, FOMO ¹)), 3. aktywizacja i wsparcie rodziców w zakresie zapobiegania i rozpoznawania niepokojących zachowań dzieci i młodzieży korzystających z technologii cyfrowych, tj. telewizja, komputer, Internet czy telefon komórkowy, 4. upowszechnienie wiedzy nt. czynników ryzyka wpływających na pojawienie się zachowań samobójczych – działania skierowane do wybranych grup wiekowych, ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży i seniorów,	zakres ciągły/ budżet własny	KPP, UG, KP PSP, PSSE, PCPR, PPP, szkoły i placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, media

¹ FOMO (ang. Fear of missing out, dosłownie strach przed tym, co nas omija) – lęk przed wypadnięciem z obiegu, który wiąże się z obawą, że coś naprawdę ciekawego i satysfakcjonującego dzieje się bez naszej wiedzy. Często związane z byciem off-line.

	5. promowanie idei bezpiecznych zachowań podczas letniego i zimowego wypoczynku (bezpieczeństwo nad wodą) oraz w zakresie bezpieczeństwa dotyczącego zagrożeń zatruciem tlenkiem węgla w okresie jesienno-zimowym		
pożądane kierunki działania	a) upowszechnienie w szkołach działań ukierunkowanych na wyeliminowanie agresji wśród dzieci i młodzieży oraz przeciwdziałanie używania przez nich środków psychoaktywnych (alkohol, narkotyki, dopalacze, energetyki, leki/prekursory), b) przedstawienie procedury postępowania w przypadku ujawnienia próby samobójczej wśród dzieci i młodzieży i jej rozpropagowanie we wszystkich szkołach i placówkach oświatowych, c) tworzenie mechanizmów międzyinstytucjonalnego współdziałania (Policja, ośrodki pomocy społecznej, organizacje pozarządowe) w zakresie przeciwdziałania patologiom		
mierniki realizacji:	- liczba osób uczestniczących w spotkaniach/konferencjach, - liczba zrealizowanych spotkań/konferencji, - liczba odsłon materiału filmowego/informacyjnego.		
2. Tworzenie, rozwijanie i doskonalenie kompetencji społecznych w zakresie cyberbezpieczeństwa	1. Cyberhigiena – czyli jak bezpiecznie korzystać z Internetu i urządzeń cyfrowych – działania edukacyjno-informacyjne skierowane do wszystkich grup wiekowych, 2. edukacja w zakresie identyfikacji i przeciwdziałania dezinformacji w cyberprzestrzeni, czyli fake news ² , deep fake ³	Zakres ciągły/ budżet własny	KPP, UG, szkoły i placówki Oświatowe, PCPR, organizacje pozarządowe,

² Fake newsy – wpisy, wiadomości, kanały informacyjne, w których przekazywane dane okazują się nieprawdziwe lub przeinaczone (więcej informacji na stronie <https://www.gov.pl/web/baza-wiedzy/rozpoznawanie-nieprawdziwych-informacji>)

³ Termin deepfake powstał z połączenia wyrazów deep learning (głębokie uczenie) oraz fake (falszyfikat). Oznacza zaawansowaną technikę manipulacji treściami multimedialnymi, głównie wideo lub audio, przy użyciu sztucznej inteligencji (AI) i głębokiego uczenia maszynowego.

pożądane kierunki działania:	a) przeciwdziałanie cyberprzemocy poprzez edukację medialną, czyli przekazywanie dzieciom i młodzieży oraz seniorom wiedzy teoretycznej i praktycznej nt. posługiwania się technologią komunikacyjną, b) podnoszenie wiedzy nt. zagrożeń płynących z nieuważnego użytkowania Internetu i nowoczesnych narzędzi komunikacji oraz uczenie ich zasad odpowiedzialnego i bezpiecznego korzystania z tych technologii (np. testy/konkursy wiedzy), c) wskazywanie programów rozwijających kompetencje społeczne dzieci i młodzieży, które mogą przyczynić się do osłabienia poczucia bezkarności działania w środowisku on-line (np. scenariusze zajęć praktycznych), d) wskazywanie grup wsparcia dla osób dotkniętych cyberprzemocą, e) rozpowszechnianie procedury postępowania w przypadku ujawnienia cyberprzemocy w szkole i jej rozpropagowanie we wszystkich szkołach i placówkach oświatowych, f) rozpowszechnianie poradnika „dobrych praktyk” w zakresie codziennych działań, podnoszących poczucie bezpieczeństwa podczas wszelkich działań on-line, g) organizowanie kampanii informacyjnych i podnoszenie wiedzy społecznej w zakresie identyfikacji dezinformacji;		
mierniki realizacji:	- liczba zrealizowanych kampanii społecznych / spotkań / konferencji, - liczba osób uczestniczących w spotkaniach/konferencjach, - liczba odsłon materiału filmowego/informacyjnego.		
3. Kształtowanie pożądanych postaw obywatelskich, społecznych i etycznych	1. podniesienie wiedzy i świadomości prawnej obywateli w zakresie odpowiedzialności karnej za naruszenia norm prawnych (np. odpowiedzialność za szkody w mieniu, przestępstwa związane z wykorzystaniem sieci Internet, przestępstwa związane z przemocą rówieśniczą), 2. zapobieganie radykalizacji, przestępstwom z nienawiści i przejawom mowy nienawiści, dyskryminacji i cyberprzemocy,	zakres ciągły/ budżet własny	KPP, UG, KP PSP, szkoły i placówki oświatowe, SP

	3. postępowanie w sytuacjach zagrożenia kryzysowego, w tym szkolenia z obrony cywilnej, pierwszej pomocy i powszechnej samoobrony, 4. podniesienie wiedzy i świadomości prawnej oraz kulturowej uchodźców i migrantów w zakresie odpowiedzialności karnej za naruszenia norm prawnych		
pożądane kierunki działania:	a) działania edukacyjne, mające na celu wyposażenie młodzieży i dorosłych, w tym cudzoziemców, w niezbędną wiedzę oraz umiejętności do uczestnictwa w życiu społecznym b) promowanie w mediach społecznościowych prospołecznych wzorców zachowań (np. filmy edukacyjne), c) szkolenia z udzielania pierwszej pomocy oraz szkolenia o sposobach zachowania się w sytuacjach kryzysowych;		
mierniki	– liczba zrealizowanych kampanii społecznych, – liczba zrealizowanych spotkań/konferencji, – liczba osób uczestniczących w spotkaniach/konferencjach		
4. Propagowanie kultury bezpieczeństwa ruchu drogowego wśród obywateli	1. działania profilaktyczno-edukacyjne skierowane do uczestników ruchu drogowego mające na celu podniesienie poziomu świadomości w zakresie ryzyka wypadkowego i zagrożenia dla utraty życia lub zdrowia, tj. wzmacnianie kultury BRD poprzez znajomość i stosowanie przepisów o ruchu drogowym oraz unikanie zachowań ryzykownych poprzez: 1.1. podnoszenie wiedzy w zakresie współczesnych uwarunkowań bezpieczeństwa w ruchu na drogach publicznych i prawidłowego uczestniczenia w nim, a także	zakres ciągły/ budżet własny	KPP, UG, KP PSP, szkoły i placówki oświatowe, organizacje pozarządowe,

	rozwiązań ograniczających skutki błędów popełnianych przez użytkowników dróg, 1.2. kształtowanie właściwych postaw i zachowań uczestników ruchu drogowego poprzez wzrost ich wiedzy dotyczącej skutków i konsekwencji przekraczania dopuszczalnej prędkości, niezachowania należytej ostrożności oraz agresywnej postawy wobec innych uczestników ruchu, a także nierespektowania praw osób pieszych, kierujących rowerami i innymi lekkimi pojazdami, 1.3. wzmacnianie poczucia współodpowiedzialności za bezpieczeństwo w ruchu drogowym, przestrzegania przepisów ruchu drogowego, w tym zasady szczególnej ostrożności i ograniczonego zaufania, zwłaszcza w miejscach przecinania się kierunków ruchu, 1.4. utrwalanie nawyków u osób pieszych w zakresie zachowania zasady szczególnej ostrożności podczas przechodzenia przez jezdnię, w tym również na przejściu dla pieszych oraz propagowanie stosowania elementów odblaskowych; 2. propagowanie stosowania obowiązkowego wyposażenia roweru, hulajnogi elektrycznej i UTO⁴, wypracowanie		
--	---	--	--

⁴ Urządzenie transportu osobistego – kategoria pojazdów zdefiniowana w polskim prawie jako napędzane elektrycznie – z wyłączeniem hulajnóg elektrycznych – bez siedzenia i pedałów, konstrukcyjnie przeznaczonych do poruszania się wyłącznie przez kierującego znajdującego się na tym pojeździe.

	nawyków i umiejętności bezpiecznego korzystania z dróg, przestrzeganie przepisów ruchu drogowego dotyczących kierujących rowerami i innymi lekkimi pojazdami;		
pożądane kierunki działania	- edukacja skierowana do wszystkich grup wiekowych w celu kształtowania świadomego i kulturalnego uczestnika ruchu drogowego, respektującego prawo i szanującego prawa innych użytkowników dróg - promowanie działań na rzecz bezpieczeństwa ruchu drogowego m.in. poprzez organizację lub wskazanie organizatora turniejów, konkursów, zawodów, celem których będzie popularyzowanie przepisów ruchu drogowego wśród wszystkich użytkowników ruchu drogowego, doskonalenie umiejętności jazdy (np. kursy na kartę rowerową), podnoszenie kultury i sprawności ruchu drogowego		
mierniki:	– liczba osób uczestniczących w spotkaniach propagujących bezpieczne postawy i zachowania w ruchu drogowym, – liczba zrealizowanych kampanii społecznych.		
5. Profilaktyka w zakresie oszustw na szkodę osób i podmiotów gospodarczych – wypracowanie dobrych praktyk ⁵	1. działania edukacyjne skierowane do wszystkich grup wiekowych ukierunkowane na zwiększanie świadomości o zagrożeniach oszustwami,	zakres ciągły/ budżet własny	KPP, UG, szkoły i placówki oświatowe, PCPR, organizacje pozarządowe, media

⁵ Policja prowadzi działania we wszystkich obszarach występowania przestępczości gospodarczej, wykorzystując w tym celu m.in. ofensywne metody pracy operacyjnej. Kluczową rolę w niniejszym zakresie odgrywają: Biuro Zwalczania Przestępczości Ekonomicznej KGP, pioniry do walki z przestępczością ekonomiczną w ramach Centralnego Biura Śledczego Policji, wydziały do walki z przestępczością gospodarczą na szczeblu komend miejskich i powiatowych. Natomiast w kontekście przestępczości gospodarczej o charakterze transgranicznym istotną rolę odgrywa Straż Graniczna, która realizuje zadania m.in. w odniesieniu do zwalczania przestępczości akcyzowej. Straż Graniczna posiada w zakresie swojej właściwości uprawnienia do rozpoznawania, zapobiegania i wykrywania przestępstw i wykroczeń oraz ścigania ich sprawców. Wypracowanie skutecznych mechanizmów przeciwdziałania przestępczości gospodarczej wymaga bezpośredniej współpracy pomiędzy organami ścigania a innymi podmiotami, w tym administracją publiczną i organizacjami przedstawicielskimi reprezentującymi interesy podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w branżach najbardziej narażonych na działalność przestępczą. Współpraca ta dotyczyć może w szczególności identyfikacji zagrożeń, wypracowywania skuteczniejszych rozwiązań prawnych, wymiany informacji i doświadczeń czy profilaktyki społecznej.

	2. zintensyfikowanie współpracy z sektorem gospodarczym w obszarze wymiany informacji/szkoleń i edukacji nt. zagrożeń oszustwami na szkodę osób i podmiotów gospodarczych;		
pożądane kierunki działania:	a) przeprowadzanie szkoleń i działań edukacyjnych, b) wydawanie publikacji/poradników dot. bezpiecznych kontaktów handlowych ze szczególnym uwzględnieniem funkcjonowania handlu w cyberprzestrzeni, c) tworzenie lokalnych partnerstw na rzecz przeciwdziałania przestępczości gospodarczej		
mierniki realizacji:	- liczba zrealizowanych działań, - liczba osób, którym udzielono informacji w zakresie przeciwdziałania przestępczości gospodarczej		
2. Kształtowanie bezpiecznych przestrzeni w miejscach publicznych społeczności lokalnych			
1. Budowa/przebudowa/remont elementów bezpieczeństwa infrastruktury drogowej:	1. Budowa/przebudowa/remont: brakujących fragmentów chodników, zatok autobusowych, środków uspokojenia ruchu (wyspy drogowe, fizyczne separacje ruchu, progi zwalniające jako wyniesione przejście dla pieszych), dróg dla rowerów / pasów ruchu dla rowerów / przejazdów dla rowerów, słupków uniemożliwiających parkowanie, rond, sygnalizacji świetlnej, miejsc zdiagnozowanych jako niebezpieczne, montowanie oświetlenia nad przejściami i w okolicy przejść dla pieszych, szczególnie w obszarach niezabudowanych, budowa oświetlenia chodników w ciągach dróg publicznych, montowanie barier ochronnych, oznakowania pionowego i	zakres ciągły/ budżet własny	UG, KPP, Starostwo Powiatowe

	poziomego, skorygowanie widoczności pojazdów i pieszych w rejonie przejść dla pieszych – tj. wycinka krzewów, drzew i in.		
pożądane kierunki działania:	opracowanie diagnoz, potrzeb społecznych i analiz zagrożeń w ruchu drogowym poprzedzających działania inwestycyjne (opracowanie analizy ryzyka dla miejsca, w którym ma być przeprowadzona inwestycja ⁶)		
mierniki realizacji:	– liczba zrealizowanych projektów, – wskaźnik ryzyka wystąpienia wypadku drogowego w miejscu zrealizowanej inwestycji (analiza przed i po wykonaniu inwestycji – w cyklu rocznym)		
2. Budowa/przebudowa/remont monitoringu wizyjnego w przestrzeni publicznej:	1. tworzenie Zintegrowanego Miejskiego Monitoringu Wizyjnego, 2. zakup mobilnych urządzeń monitorujących (drony), w szczególności dla lokalizacji, gdzie często odbywają się imprezy masowe i zgromadzenia, 3. promowanie innowacyjnych rozwiązań w zakresie nadzoru wizyjnego ruchu drogowego	zakres ciągły/ budżet własny	UG, KPP, organizacje pozarządowe

⁶ Przedkładane w ramach celu nr 2 pkt 1 wnioski (projekty) powinny być poprzedzone wykonaniem audytu bezpieczeństwa ruchu drogowego (pieszego) w miejscu planowanej inwestycji punktowej ubiegającej się o dofinansowanie z rządowego programu.. Projekt powinien obejmować charakterystykę miejsca i oznakowanie przejścia dla pieszych, ze szczególnym uwzględnieniem wniosków wynikających z audytu bezpieczeństwa ruchu drogowego, a także potrzeb i charakteru ruchu pieszego, zawierającego również wskazanie i ocenę zasadności zastosowania rozwiązań alternatywnych, a także uwzględniać wytyczne Ministra Infrastruktury (WR-D-40).

pożądane kierunki działania:	a) opracowanie diagnoz, potrzeb społecznych i analiz zagrożeń w przestrzeni publicznej poprzedzających działania inwestycyjne (opracowanie inwentaryzacji i analizy ryzyka dla miejsca, w którym ma być przeprowadzona inwestycja);
mierniki realizacji:	- liczba zrealizowanych projektów, - wskaźnik ryzyka wypadkowości w miejscu zrealizowania inwestycji (analiza przed i po wykonaniu inwestycji)

Podane w powyższych obszarach „pożądane kierunki działania” stanowią katalog otwarty. W kontekście mierników realizacji, w szczególności odnoszących się do obszarów „miękkich”, które są trudne do oceny w formie liczb, należy przedstawić rezultaty podejmowanych działań w formie opisowej.

Wykaz podmiotów mogących ubiegać się o dofinansowanie z „Rządowego programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniej w latach 2025–2028”:

- jednostki samorządu terytorialnego (gminy, miasta, powiaty),
- organizacje pozarządowe oraz podmioty określone w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie nieprowadzące działalności gospodarczej.

Minimalny udział wkładu własnego beneficjenta w finansowaniu zadań własnych bieżących i inwestycyjnych, zgodnie z art. 128 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, 1572, 1717, 1756 i 1907 oraz z 2025 r. poz. 39), wynosi 20 % kosztów projektu ogółem.

Wojewoda przekazuje środki na realizację projektów w formie dofinansowania:

1. zadań realizowanych przez organizacje pozarządowe. Zlecenie realizacji zadań oraz przekazanie dotacji celowej na ich realizację następuje w formie umów zawieranych w oparciu o zasady i tryb przewidziane w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1491, 1761 i 1940),
2. zadań realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego. Zlecenie zadania oraz jego realizacja następuje w formie porozumienia administracyjnego zawieranego pomiędzy wojewodą a daną jednostką samorządu terytorialnego przy uwzględnieniu przepisów ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 356) oraz ustaw: o samorządzie gminnym, o samorządzie powiatowym lub o samorządzie województwa.

6. PRZEWIDYWANE EFEKTY I ZAGROŻENIA REALIZACJI PROGRAMU

Z uwagi na specyfikę obszarów działania określonych w programie trudno przykładać jedną miarę do wszystkich realizowanych obszarów. W niektórych obszarach (np. bezpieczeństwo w ruchu drogowym, budowa/przebudowa/remont monitoringu) dominują rezultaty twarde, podczas gdy w innych (np. propagowanie bezpiecznego stylu życia) – rezultaty miękkie.

Zakłada się, że zadania realizowane w ramach programu doprowadzą m.in. do:

- a) rozwoju, wzmocnienia i upowszechnienia działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy dzieci i młodzieży – zmniejszenia tolerancji na przejawy przemocy dzieci i młodzieży oraz poprawy umiejętności właściwego zachowania wobec zjawisk niebezpiecznych,
- b) wzmocnienia pozytywnych wzorców życia rodzinnego,
- c) wykształcenia pozytywnego wizerunku służb mundurowych oraz zwiększenia zaufania do nich wśród dzieci i młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym i demoralizacją oraz tych, których rodzice weszli w konflikt z prawem i mogą przekazywać dzieciom negatywny obraz służb mundurowych,
- d) zwiększenia dostępności do pomocy specjalistycznej osobom doznającym przemocy i/lub cyberprzemocy, w tym zapewnienia miejsc w całodobowych placówkach udzielających pomocy,
- e) podniesienia jakości usług świadczonych na rzecz osób zagrożonych bądź doznających przestępczości i aspołecznych zachowań,
- f) wzrostu wiedzy społecznej na temat zagrożeń, jakie niosą ze sobą najnowsze techniki komunikacji,
- g) podniesienia kwalifikacji i wzrostu kompetencji osób zajmujących się świadczeniem usług dla osób dotkniętych przestępstwem i aspołecznymi zachowaniami,
- h) wzrostu wiedzy społecznej w zakresie odpowiedzialności karnej za naruszenia norm prawnych,
- i) poprawy/wzrostu poczucia bezpieczeństwa społeczeństwa – poprawy stanu wiedzy teoretycznej i praktycznej w zakresie bezpieczeństwa, w tym także z zakresu zarządzania kryzysowego,
- j) wyszkolenia kierowców w zakresie pomocy medycznej, sposoby reagowania na patologie i negatywne zachowania,
- k) wzrostu wiedzy obywateli i MŚP dotyczącej bezpieczeństwa w kontaktach handlowych,
- l) wyposażenia uczestników ruchu drogowego w wiedzę nt. wpływu alkoholu i narkotyków na sprawności prowadzenia pojazdów mechanicznych i niemechanicznych,
- m) kształtowania wśród wszystkich uczestników ruchu drogowego pożądanych postaw zgodnych z zasadami bezpieczeństwa ruchu drogowego,
- n) redukcji liczby wypadków/ofiar drogowych,

- o) poprawy koordynacji i skuteczności współpracy podmiotów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo i porządek publiczny z jednostkami samorządu terytorialnego i organizacjami pozarządowymi na rzecz poprawy bezpieczeństwa publicznego,
- p) zakupu/doposażenia kamer do istniejących monitoringów wizyjnych, co ma ograniczyć zachowania społeczne i zmniejszyć liczbę popełnianych wykroczeń/przestępstw.

Jako potencjalne zagrożenia realizacji programu należy wskazać:

1. opóźnienia w realizacji celów szczegółowych wynikające z nieplanowanych w momencie przyjmowania programu reorganizacji i zmian funkcjonalnych podmiotów odpowiedzialnych za ich wdrażanie,
2. ograniczenie środków finansowych w budżetach jednostek na finansowanie programu,
3. wystąpienie czynników niezależnych, jak epidemia, utrudniających działania o charakterze profilaktycznym.

7. Sposób monitorowania

Bazę służącą realizacji programu stanowią regularne i specjalistyczne działania prowadzone przez powiatowe służby, jednostki organizacyjne powiatu, samorządy gminne a także organizacje pozarządowe mające w swych statutach zadania przeciwdziałania na rzecz ratownictwa oraz bezpieczeństwa publicznego. Ze względu na duży zakres przedsięwzięć zawartych w programie oraz ich długofalowość, Program należy traktować jako zadanie ciągłe, rozłożone na kolejne lata. Sposób monitorowania zadań ujętych w programie będzie dokonywany na posiedzeniach Komisji Bezpieczeństwa i Porządku.

Realizacja programu za dany rok ujmowana będzie w corocznym sprawozdaniu z działalności Komisji Bezpieczeństwa i Porządku, które jest przekładane Radzie Powiatu do 31 stycznia każdego roku.